

Tjaldur sum krígsskip í Chile

Eitt sindur um lagnuna hjá ferðamannaskipi okkara og eitt sindur um nýggju felagar tess

November 1967 varð stoltleiki Føroya handað tí chilensiska flotanum. Tað er sjálvsagt TJALDRÍÐ, sum her verður hugsað um, og sum øll væl enn minnu minnst, hevði Skipafelagið selt hetta nútímans og vakra skipið fyrri 11 milj. krónur til Chile, fyrri at fáa til vega pening til at byggja nýtt og størri skip. Í tí fylgjandi skal onki sigast um, hvussu úrslitið bleiv, tí tað veit ein og hvør feroyingur, og harumframt er so nógv - vorðið skrivað um hetta málið, at vit ikki her skulu grópa uppí tað aftur. Latum okkum heldur venda okkum aftur at tí farna TJALDRÍNUM og hyggja eitt sindur at teim nýggju víðurskiftinum, sum tað nú livir undir, áðrenn vit fullkomiliga gloyma hetta fyrri okkum so týðningarmikla farið, sum fordi so mangan feroying millum landa.

Aftaná at TJALDRÍÐ hevði verið til eftirlit á B&W í Keyppmannahavn, har tað varð mál- að grátt sum eitt satt krígsskip

at tað nú umframt eina mann- ing uppá 60 manns kann taka 447 hermenn. Eftir hvat tann heimsgitni krígsskipalistin »Jane's fighting ships« veit at -siga frá, eru töluni fyrri TJALDRÍÐ soleiðis:

Navn: AQUILES AP-47 (ex danskt TJALDUR).

Displacement: 2660 registre- red; 1462 netto; 1395 DW.

Stødd (feet): 288×44×17.

Maskína: 1 slow B&W Diesel bbb = 16 mil.

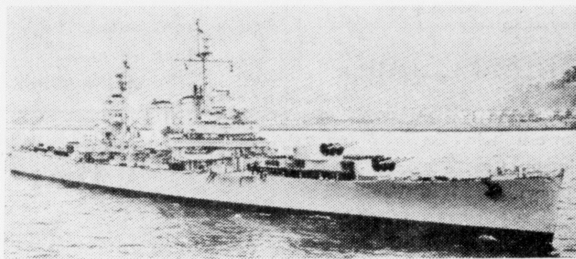
Range*): 5500 fjórðingar.

Manning: 60 mans + 447 hermenn.

Fyrirverandi danskt motor- skip bygt 1953 á Aalborg Værft, Danmark, keypt av Chile 1967.

*) Range merkir tað ið skip- ið kann sigla uttan at bunkra ella taka vatn.

Um nú onkur heitur og brennandi føroysksinnaður skul- di gjorst illur um, at »Jane's« sigur frá, at TJALDRÍÐ er danskt, vil eg biðja hann halda

Krússarin O'Higgins er, sum tað skiliga sæst her, eitt gamalt skip.

um heimsbardaga. Tá tann amerikanski flotin aftaná kríg- gið og fyrst í fínti-árunum skul- di endurnýggjast, vórðu rætti- liga nógvir av hesum krússaru- num seldir, og hesir báðir, sum Chile keypti, kostaðu bert 10 pst. av tí upprunaliga byggi- kostnaðinum, sum var 249 milj. kr. Harafturat mátti Chile so gjalda, tað, sum tað kostaði at endurnýggja skipini. PRAT er eitt lítið sindur størri enn O'HIGGINS, sum vit siggja á myndini, men annars eru tey týðningarmestu töluni hesi:

við trimum rørum peikandi uppí loft tver og tver á hekk- uni á flestøllum bretskum fre- gattum og oyðarum. (Squid merkir »høgguslokkur«).

Hinir báðir oyðararnir eru av tí amerikanska FLETCHER slagnum, og teir vórðu báðir bygdir undir krígunum. Teir eru útgjördir sum teir flestu eldri oyðarar og hava ongan fyrimum framum RIVEROS og WILLIAMS enn kanska tað, at kanónir teirra eru ein tumma sverari. Teir sigast at kunna sigla 35 mil, men tað er ivingarsamt við so gomlum maskinarii.

Chilenski flotin

Kavbátflotin er ikki nógv at siga um. Chile hevur bert tveir gamlar amerikanskar kavbátar av BALAO-slagnum, sum báð- ir vórðu bygdir undir krígunum.

Tilsamans sær flotin soleiðis út:

2 kavbátar (diesel)

2 krússarar

4 oyðarar

1 fregatt

2 korvettir

4 motortorpedobátar

30 hjálparskip (m.o. Tjaldur).

Manningin í flotanum var 1968 15.000 mans, til sammet- ting kunnu vit nevna, at danski flotin telur 7.000 mans.

Eitt av teim frægaru

Av hesum kunnu vit so siggja, at okkara gamla TJALDUR uttan iva er eitt av teim fræg-

Eftirkvinna Marilyn Monroes hevur henda kynnan verið rópt, og tað er iva- leyst nakað um, at tær báðar líkjast nakað nógv - í hvus- su er víðvikandi út- sjönd, men eftir hvat tíðindi úr Hollywood víta at siga, so hev- ur hon ikki trídigin av tí sjónleikarakyn- strinum, sum Miss Monroe hevði. micky.

Oyðarin ALMIRANTE RIVEROS

eigur at vera, varð tað við Langeline í Keyppmannahavn handað Chile, og dagin eftir stevndi tað suðureftir til ta nýggju tilveranina.

Byggja ikki sjálvir

Tann chilenski flotin hevði nýtslu fyrri einum nýggjum flut- ingsskipi, sum ikki bert skuldi flyta mat og útgjörð, men eisini hermenn millum tær fjartliggj- andi stöðirnar framvið teirri longu strondini. Sum flestallir minni flotar í heiminum, vóru chilensar ikki vanir við at byggja skipini sjálvir, men plagdu at keypa brúkt skip ella fáa bygt nýggj skip antin í USA ella í Europa. At Chile so vendi sær til Føroyar (og har- við Danmark) víðvikandi hes- um nýggja skipinum, sum teimum nýttust var kanska ikki so løgið, tí tann 19. januar 1967, sigldi flotatangaskipið ARUANCO frá Keyppmann- havn til Chile. Hetta var spild- urnytt tangaskip, sum varð bygt á B&W.

Tjaldur sum krígsskip

Tá TJALDUR varð handað chilensiska flotanum broytti tað sjálvsagt navn, men tað nýggja navnið kom eisini at verða eitt stolt fuglanavn, nevni- liga AQUILES (ornin) og skip- ið fekk flotanummarið AP-47. Tá tað var komið til Chile bleiv tað umbygt eitt sindur innan, so

bretunum til góðar, tí í hesari bók kanst tú finna øll krígsskip í heiminum, og eftirsum tey teljast í mong túsund, so er tað ógjörlikt at ikki okkurt mistak kemur snikjandi innimillum.

Prestisjuskip

Sum fyrr nevnt, so er tann chilenski flotin ikki nakar stórir floti, og tað at hann hevur tveir krússarar, má ikki lokka nakran til at halda meira um hann enn hann hevur uppið. Fyri tað fyrsta eru teir báðir krúss- ararnir O'HIGGINS og PRAT rættiliga gomul skip, og harnæst hava so at siga allir minni flotar í heiminum eitt ella tvey prestisjuskip, sum teir kunnu vísa fram fyrri útheimin. Dan- mark er ikki nógv frægari, tí hugsið t. d. um prestisjufregatt- irnar PEDER SKRAM og HERLUF TROLLE, ið neyv- an hava nakra aðra nyttu enn at sýna tað danska flaggið víða hvar í heiminum. Munurin mill um Danmark og Chile er tó tann, at meðan tær dansku fre- gattirnar eru bæði vøkur og nútímans skip, so eru teir báðir krússararnir avgamlar dangu, ið ikki minnu vera til nógvá nyttu í dag.

Gamlir krússarar

Krússararnir eru systurskip, av tí sonvnda amerikanska BROOKLYN-slagnum, sum amerikanarar nyttu undir øð-

Displacement: 13.000 fult laðin.

Kanónir: 15 6-tumma og 8 5-tumma + 28 40-mm og 24 —20 mm antiloftkanónir.

Flogfór: Tveir helikoptarar.

Ferð: 32,5 mil.

Manning: 888 til 975 mans.

Nú eigur ein at vera eitt sindur fyrirvarin við slík tøl, tí tað man lítill ivi vera um, at maskinurnar, sum eru frá 1938 neyvnan duga til nógv longur, og í okkara rakett tív hava tær stóru 6-tumma kanónirnar heldur ikki nógv uppá seg.

Nútímans oyðarar

So liggur tað betur fyrri við oyð arafloktanum, hóast hann bert telur fyra skip. Teir tveir oyðar- arnir eru nevniliga nútímans skip, bygdir í Bretlandi og hand- aðir Chile í 1960. Tað eru teir báðir RIVEROS (myndin) og WILLIAMS. Hesir eru sera skjóttir — 34,5 mil — og har- umframt útgjördir við tí bretska »Seacat« rakettflotinum, ið verður nytt sum antiloftvápni. »Seacat«-rakettirnar vórðu settar umborð á chilensisku flotastöð- ini í Talcahuano í 1964. Har- umframt koma so høvuðskanónirnar, sum eru fullautomatiskar 4-tumma kanónir ið bera 11,4 km, og endaliga hava hesi bæði skip bæði torpedoir og tær so nevndu »Squids«, sum eru so vanligar í bretska flotanum. Hesar góðu »Squids« eru anti- kavbáts morterar, sum standa

aru skipunum í chilensiska flot- anum, og hóast flestøll kundur ynskt tí eina frægari lagnu, so kunnu í hvussu er vítt, sum gleða okkum yvir góð og stási- lig skip, frøa okkum yvir, at eitt fyrrverandi føroyskt far- skal seta sitt prýði á tann lítla suðuramerikanska flotan.

micky.

Sovjettsamveldið boykottar hermennastýrið í Grikkalandi

Sovjetsamveldið hevur gjørt av at boykotta europameistara- kappingina í frælsum ítrótti í Athen, veit Moskva tíðindamaðurin hjá svenska blaðnum »Dagens Nyheter« at siga frá. Eftir hvat í frættist haðani verður einki ítróttarfolk sent til stevnuna í Athen úr Sovjetsamveldinum. Hetta fer helst at føra við sær, at tað heldur ikki verður sent ítróttar- folk úr hinum eystru-europeisku londunum. Einki land eystan- fyrri hevur givið »grønt ljós« enn. Um so verður, verður lítið og einki burtur úr kapping- unum í Athen, og tað má tak- ast sum eitt satt mislæt til her- mannastjórnina í Athen.

Annars hevur verið drúgt tjak í Danmark, Noregi og Svø- ríki um teir annaðhvørt skulu senda fólk til stevnuna ella ikki. Seinasta ið frættist er, at eingin fer úr Norðanlondum, og tað er ein stórir spurningur um norðurlendsku útvarps- og sjónvarpsstöðirnar senda fólk.

Keypið

frá teinum, sum lýsa í

SOSIALINUM